

## **ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ**

**Печарська В. П.**

*викладач-методист вищої категорії,  
заслужений працівник освіти України*

*Комунальний заклад «Балтський педагогічний фаховий коледж»  
м. Балта, Одеська область, Україна*

Питання академічної доброчесності для освітян сьогодні є досить важливою темою. Адже лише чесні та справедливі люди здатні зробити свою країну сильною та непереможною. То ж необхідно прищеплювати дітям такі моральні якості, як: чесність, щирість, принциповість, почуття відповідальності. Перед тим, як виховати чесну дитину, треба самим бути гарним прикладом для неї, бездоганно виконувати свої обов'язки, завжди дотримуватись своїх обіцянок. Це мають пам'ятати як батьки, так і вчителі, оскільки це ті дорослі, які знаходяться завжди поряд з дітьми, навчають та виховують дитину на кожному кроці. Варто пам'ятати дорослим, що перш, ніж вимагати чесності від дитини, слід створити їй для цього всі умови. Треба вчити дитину не боятись визнавати її провину, а надавати можливість дитині для виправлення цих недоліків. А для цього не бути надто суворими до дитини, а ставитись із розумінням до визнання дитиною своїх помилок, перейматись питаннями, чому вона поступила саме так, та обов'язково добре подумати, як правильно вийти з цієї ситуації, не травмувавши дитячу психіку. Можливо, тут варто сказати дитині: «Мені прикро, що ти так вчинив(ла), але мені дуже приємно, що ти зізнався(лась) мені». Або «Я сподіваюсь, що ти в подальшому так не зробиш, щоб не засмутити мене». Важливо дорослим не вимагати від дитини зайвих обіцянок, нехай краще дитина це зробить сама, не бути занадто категоричним та суворим. Бо це ніколи не піде на користь, а навпаки, дитина стане замкнутою та зневіреною в собі. Треба вчасно похвалити дитину за те, що говорить вам правду, вмів визнавати свої помилки, бажає їх виправити. А ще наводити багато прикладів того, як правда перемагає кривду, любов – ненависть, щирість – заздрість, краса – потворність, добро – зло... Таким чином, варто щоразу переконувати дитину, що на правді «тримається» цей світ. Дитина почує вас і зрозуміє, що люди лише тоді щасливі, коли довіряють один одному, якщо можуть покласти на іншу людину, в усьому довіряти їй. Слід пояснити, що людей, які говорять неправду, не поважають, їм не вірять, з ними не бажають дружити чи навіть спілкуватися. Хоча й немає

конкретного віку, з якого потрібно починати формування академічної доброчесності, рекомендується це зробити із моменту, коли дитина починає ходити до школи [2]. Це варто робити як на уроках, так і в позаурочний час: на перерві, під час виховних заходах, екскурсій, прогулянок тощо. Адже саме в початкових класах закладаються найважливіші морально-етичні якості, якими повинен оволодівати учень: самостійно виконувати класні та домашні завдання, не користуватися відповідями своїх однокласників під час контрольних робіт, самостійно складати твори на уроках розвитку зв'язного мовлення. Це навчає учнів цінувати свою власну працю, шукати інноваційні рішення, стимулює їх перевіряти джерела інформації [1]. А для того, щоб учні самостійно могли це все виконувати, треба розвивати в учнів критичне мислення – спонукати учнів активно сприймати навчальний матеріал, вчити чітко відповідати на поставлені питання та вміти висловлювати свої думки. Треба бути завжди доброзичливим до дитини, вчити учнів безболісно сприймати свої помилки. Варто пояснити учням, що помилки завжди можна виправити, якщо цього побажати, що помилки – це ще й гарний спосіб для вдосконалення своїх знань. Доречно буде навести приклади з творів, які вивчаються на уроках літературного читання. Наприклад, оповідання В.О. Сухомлинського: «Руденький», «Соромно перед соловейком», «Красиві слова і красиве діло», «Кінь утік» та інші. Літературні герої таких оповідань вчать учнів бути чесними, щирими, добрими людьми в усіх життєвих ситуаціях. Варто навести приклади про героїчні вчинки захисників нашої країни, самовіддану працю лікарів, волонтерів та інших людей, які не чекають похвали, високої зарплатні, а щоденно ризикують своїм життям заради рідної країни, чесно і добросовісно роблять все для найшвидшої перемоги.

Взагалі, чим більше дорослі будуть спілкуватися про важливість людських чеснот, тим більше можливостей, що діти виростуть чесними, відповідальними та справедливими людьми. Вчителю постійно треба розвивати в дітей самодисципліну, відповідальність, працездатність та бажання добросовісно виконувати свій головний обов'язок – добре вчитися. Рівень сформованості академічної доброчесності дитини залежить від багатьох факторів – від загального розвитку дитини, професійної майстерності вчителя, рівня інтересу батьків та вчителів до даної проблеми, від бажання батьків та вчителів дружньо працювати у досягненні поставленої мети. То ж, прищеплюючи дітям риси академічної доброчесності, слід не жаліти їм компліментів за гарні справи, за чесні поступки, благородні вчинки. Вчителям та батькам треба постійно підказувати дітям, як правильно вчинити у тій чи іншій ситуації, не забувати робити дітям приємні сюрпризи, наводити яскраві вчинки людей з їх оточення, інших людей, які повсякденно та безкорисливо роблять добрі справи. Треба

пам'ятати про заохочення дітей за помітні вчинки чесності, завжди давати шанс на виправлення помилок. Це «може стати одним із найефективніших засобів зміцнення академічної чесності та боротьби з академічною нечесністю» [3].

На мій погляд, академічну доброчесність у молодшого школяра можна виховувати лише на засадах довіри, любові, поваги та взаєморозуміння.

### **Список посилань**

1. Даниляк Р. Виховання загальнолюдських чеснот як складова морального виховання молодших школярів засобами дитячої періодики. Педагогічна освіта: теорія і практика: зб. наук. праць. Кам'янець-Подільський, 2018. Вип. 24. Частина 1. С. 80–85.

2. Москальова Л. Ю. Цінність доброчесності як основа для формування дружніх взаємин між дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку.

3. Універсальний навчальний посібник з академічної доброчесності для вчителів / укл. О.С. Ройбу; за заг. ред. О.О. Гужви. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. С. 32.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-152>

## **МОЖЛИВОСТІ ТА РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА НЕЙРОМЕРЕЖ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МАГІСТРАНТІВ**

**Псхота О. М.**

*доктор педагогічних наук, професор,  
професор кафедри менеджменту освіти та педагогіки вищої школи  
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія  
м. Хмельницький, Україна*

Штучний інтелект – це метод змусити комп'ютер чи програмне забезпечення «мислити», як людський мозок. Це досягається шляхом вивчення закономірностей роботи людського мозку та аналізу когнітивних процесів.

Пояснити принцип дії нейромереж не так просто. Однак у загальних рисах він полягає у здатності робити передбачення, і виявляти складні закономірності.